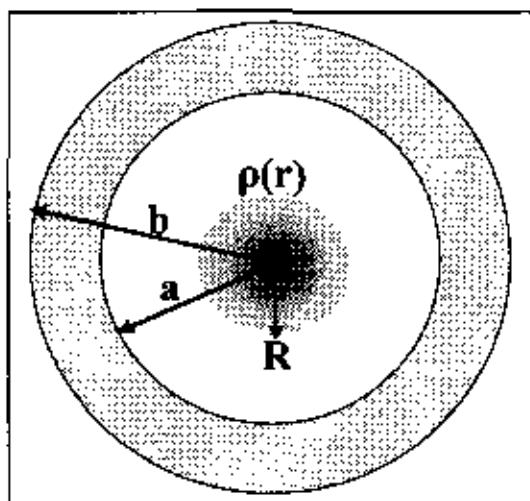

ΣΧΟΛΗ ΕΜΦΕ – ΤΟΜΕΑΣ ΦΥΣΙΚΗΣ
ΚΑΝΟΝΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΕΑΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2003-04
ΦΥΣΙΚΗ-II (ΗΛΕΚΤΡΟΜΑΓΝΗΤΙΣΜΟΣ-I)

Διάρκεια εξέτασης 2 ½ ώρες

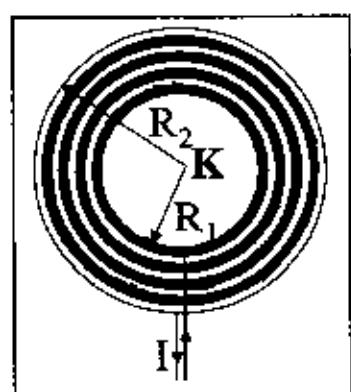
Όλα τα θέματα θεωρούνται ισοδύναμα
 Δεν επιτρέπεται η χρήση βιβλίων, σημειώσεων ή βοηθημάτων

Θέμα 1. Δίνονται τα εξής διανυσματικά πεδία, $\vec{E}_1 = \hat{x}(Ax) + \hat{y}(By) + \hat{z}(Dxy)$, και $\vec{E}_2 = \hat{x}(Ax + Dyz) + \hat{y}(By + Dxz) + \hat{z}(Dxy)$, ως συναρτήσεις των καρτεσιανών συντεταγμένων. α) Βρείτε ποιό από τα δύο διανυσματικά πεδία θα μπορούσε να είναι ηλεκτροστατικό (διατηρητικό) πεδίο. β) Για εκείνο από τα δύο πεδία $\vec{E}_1$ και $\vec{E}_2$ που θα μπορούσε να είναι ηλεκτροστατικό, να υπολογισθεί η συνάρτηση δυναμικού $V=V(x,y,z)$ από την οποία αντό παράγεται, θεωρώντας ως σημείο αναφοράς, (μηδενικού δυναμικού) το $(x=0, y=0, z=0)$.

(μηδενικού δυναμικού) στο άπειρο.

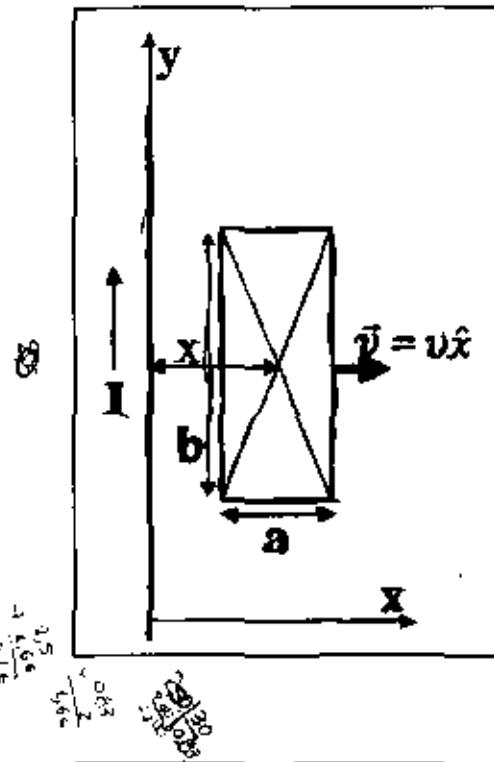
Θέμα 2. Συμπαγής σφαιρική κατανομή στατικού φορτίου εκτείνεται μέχρι ακτίνα R και έχει πυκνότητα $\rho(r) = \rho_0(1 - r/R)$. Η κατανομή περιβάλλεται από ομόκεντρο αγώγιμο σφαιρικό φλοιό εσωτερικής ακτίνας a και εξωτερικής b . α) Πού κατανέμεται το εξ επαγωγής φορτίο στον αγώγιμο φλοιό και με τι πυκνότητες; β) Υπολογίστε το ηλεκτρικό πεδίο $\vec{E}$ παντού στο χώρο. γ) Υπολογίστε τη διαφορά δυναμικού ΔV μεταξύ του κέντρου της κατανομής, και ενός σημείου αναφοράς

Θέμα 3. α) Υπολογίστε το μαγνητικό πεδίο στο κέντρο κυκλικού αγώγιμου δακτυλίου ακτίνας R , που διαρρέεται από ρεύμα έντασης I . β) Λεπτός μονωμένος αγωγός που διαρρέεται από ρεύμα I τυλίγεται σε ομόκεντρους επάλληλους συνεπίπεδους κύκλους, συνεχώς μεταβαλλόμενης ακτίνας, έτσι ώστε να σχηματίσει ένα δακτυλιοειδή δίσκο (επίπεδο σπείρωμα όπως στο σχήμα) ακτίνων R_1 και $R_2 > R_1$, και συνολικού αριθμού σπειρών N . Με βάση το αποτέλεσμα του ερωτήματος (α), υπολογίστε το μαγνητικό πεδίο στο κέντρο K , (συναρτήσει των I , N , R_1 , R_2), θεωρώντας ότι οι σπείρες είναι σε επαφή μεταξύ τους, το σχήμα κάθε μιας είναι (με πολύ καλή προσέγγιση) κυκλικό, και ότι η πυκνότητα σπειρών ανά μονάδα μήκουνς, κατά μήκος της ακτίνας, είναι σταθερή.

~~Ελεκτροδιαγόνη ηλεκτρομαγνητικής~~

Θέμα 4. γ) Να υπολογιστεί το μαγνητικό πεδίο (μέτρο και κατεύθυνση) σε απόσταση x από ευθύγραμμο αγωγό άπειρου μήκους, ο οποίος εκτείνεται κατά μήκος του άξονα y και διαρρέεται από ρεύμα I . β) Ο αγωγός του ερωτήματος (α) βρίσκεται στο ίδιο επίπεδο (xy) με παραλληλόγραμμο μεταλλικό ορθογώνιο πλαισίου με πλευρές μήκους a και b , (η b είναι παράλληλη στον αγωγό), το οποίο κινείται με σταθερή ταχύτητα $\bar{v} = v \hat{x}$. Να υπολογιστεί η «ηλεκτρεγερτική δύναμη» που επάγεται στο πλαισίο, ως συνάρτηση της απόστασης x του κέντρου του πλαισίου από τον αγωγό. γ) Σχεδιάστε τη φορά του εξ επαγωγής ρεύματος.

και Εξηγήσεις

$$\vec{F} = q(\vec{E} + \vec{v} \times \vec{B}) \quad v_a - v_b = \int \vec{E} \cdot d\vec{l} \quad \frac{d}{du} \ln[f(u)] = \frac{1}{f(u)} \frac{df}{du}$$

$$\vec{j}(\vec{r}, t) = \rho(\vec{r}, t) \vec{v}(\vec{r}, t), \quad \vec{\nabla} \cdot \vec{j} + \frac{\partial \rho}{\partial t} = 0, \quad I(S) = \int_S \vec{j} \cdot d\vec{s}$$

$$d\vec{F} = I d\vec{l} \times \vec{B} \quad d\vec{B} = \mu_0 I \frac{d\vec{l} \times \vec{r}}{4\pi r^2} \quad \vec{j} = \sigma \vec{E}$$

$$U_E = \frac{\epsilon_0}{2} \int_{\text{σύνολο}} E^2 dv \quad U_B = \frac{1}{2\mu_0} \int_{\text{σύνολο}} B^2 dv$$

$$\vec{\nabla} \cdot \vec{E} = \frac{\rho}{\epsilon_0} \Leftrightarrow \oint \vec{E} \cdot d\vec{S} = \frac{1}{\epsilon_0} \int_{V(S)} \rho(\vec{r}) dv, \quad \vec{\nabla} \cdot \vec{B} = 0 \Leftrightarrow \oint \vec{B} \cdot d\vec{S} = 0$$

$$\vec{\nabla} \times \vec{E} = -\frac{\partial \vec{B}}{\partial t} \Leftrightarrow \oint \vec{E} \cdot d\vec{l} = -\frac{\partial}{\partial t} \int_{S(C)} \vec{B} \cdot d\vec{S}$$

$$\vec{\nabla} \times \vec{B} = \mu_0 \vec{j} + \mu_0 \epsilon_0 \frac{\partial \vec{E}}{\partial t} \Leftrightarrow \oint \vec{B} \cdot d\vec{l} = \oint_{S(C)} \mu_0 \left(\vec{j} + \epsilon_0 \frac{\partial \vec{E}}{\partial t} \right) \cdot d\vec{S}$$

Βασικές ιδέες
να γίνεται με...
...